

Thriller is zoektocht naar de 'waarheid'

door Dominic Schijven

* Van Plato, naar kerkvader Augustinus tot Søren Kierkegaard. Wat de 'waarheid' is, is de klassieke vraag van de filosofie.

Zo ook voor hoofdpersoon Rick Alting von Gesau in debuutroman 'De blinde kamer' van Bergenaar Meine Fernhout.

De rol van mystiek of God staat vaak centraal bij de waarheidsvraag. Met God als de onverklaarbare verklaring van het onverklaarbare en het licht als symbool van God. Des te meer is het 'vangen van licht', wat inmiddels quantummechanica genoemd wordt, door natuurwetenschappers in 2003 bron van frustratie geweest voor filosofisch ingestelde geesten.

Het vangen van licht ervaart Alting von Gesau als schuurpapier op de goddelijk of mystieke verklaringen van het onverklaarbare. Die kwestie overziet hij vanuit de Noorweegse gevangenis de Koepel. Hij verblijft daar, omdat hij verdacht wordt van de moord op de wetenschapster die het licht had gevangen. In plaats van op de verdwijning van de natuurkundige is het flashbackverhaal gericht op Alting von Gesau's filosofische mijmeringen en visie op de strijd tussen wetenschap en mystiek.

Hoe kan de natuurwetenschap alles ontrafelen? Hoogmoed, vindt hij. Daar is een grens overschreden, is zijn mening. De hoofdpersoon, die werkzaam was bij het Haarlemse Teylers Museum, is nostalgisch naar een tijd die hij niet heeft meegemaakt: toen de romantiek en verlichting nog één waren. Romantiek was een Duitse eind achttiende-eeuwse stroming gericht op het gevoel. Het was een reactie op de verlichting. Die rationele zeventiende eeuwse stroming, was weer een reactie op goddelijke verklaringen.

Alting von Gesau's missie is ook die van schrijver Fernhout. „Zijn wantrouwen heb ik ook. Al is het niet zo dramatisch”, bekent de schrijver. „Het wantrouwen is niet naar de wetenschap zelf, maar naar het doortrekken van conclusies.”

'De blinde kamer' zit vol met autobiografische elementen. Fernhouts oude natuurkundeleraar Van Idekinge zit in het verhaal. Door de leraar ging het conflict tussen waarheid en wetenschap voor het eerst jeuken bij een nog puberende Fernhout, die later als socioloog is afgestudeerd.

Een grote rol in 'De blinde kamer' is weggelegd voor Bergen aan Zee. Beginnend met de dubbelnaam van de hoofdpersoon, die uit het kustdorp komt. „Bergen aan Zee is rond 1905 begonnen met dure villa's. Daar hoort een chique dubbelnaam bij. Dat was toen in het echt het geval met die Oranje Nassau-achtige namen.”

De zoektocht naar de waarheid is voor beide mannen begonnen in Bergen aan zee. Fernhout heeft er zelf gewoond van 1970 tot 1973. „Maar alleen in de winter, want in de zomer was het onbetaalbaar door alle Duitse toeristen.”

Bergen aan Zee is opgebouwd als een soort omgekieperde kinderblokkendoos, volgens de auteur die in de jaren tachtig bij het Frans Hals museum heeft gewerkt. „Als of alles achteloos is neergeflikkerd.” De filosofische schrijver komt nog graag bij zijn blokkendoos, als een soort toevluchtsoord. „Bergen aan Zee is wind in de haren en ruimte in het hoofd.”

Hij laat Von Gesau opgroeien in het mysterieuze huis in Bergen aan Zee, dat de schrijver zelf jarenlang fascineerde. Op de plaats van asielzoekersopvang Hotel De Dennen stond eerst een groot pand. Door de voordeur die op een kier stond, ving hij een glimp van de grote boekenkasten in de woonkamer. „Het werd niet bewoond. Er was slechts een huishoudster die er op paste.” Het beeld stond jarenlang gebrand op z'n netvlies, en spookte tergend door het hoofd. „Het was een archetypisch beeld, dat ik lang geen plek kon geven. Het was me eigenlijk boven het hoofd gegroeid.”

Met het natuurkundig vangen van het licht, zag Fernhout, zelf het licht. Toen hij over dat onderzoek las, vielen de puzzelstukjes in elkaar. De filosofische kwesties, het spookhuis in Bergen aan Zee en het vangen van licht kon hij kwijt in een verhaal. Uiteindelijk neemt Alting von Gesau net als Fernhout genoeg met een soort 'halve waarheid.' „Het is richtinggevend, er zijn altijd dingen die zich laten verbergen.”

Bron: *Noodhollands Dagblad/Alkmaarsche Courant*, woensdag 13 januari 2016